

Szanowny Pan
Mariusz Najda
Prezes Zarządu Fundacji im. Nikoli Tesli
ul. Proletariacka 3/28
15-449 Białystok

Dotyczy: *PETYCJI do Prezydentów Miast, Burmistrzów i Wójtów oraz Przewodniczących Rad Miejskich i Gminnych w Polsce (dokument z dnia 15 kwietnia 2022r.)*

Dokument jw. przesłany do Prezydenta Miasta Opola w dniu 19.04.2022r., na adres poczty elektrycznej Urzędu Miasta Opola, stanowi, jak zostało w piśmie wskazane, żądanie cyt. „*podjęcia przez Samorządy działań mających na celu wymuszenia na Wojewódzkich i Miejskich Inspektorach Sanitarnych wykonania :*

1. *Pomiarów częstotliwości wokół masztów telefonii komórkowej 1G, 2G, 3G, 4G, 5G (w sposób ciągły wraz z rejestracją pomiarów) w zakresie promieniowania radioaktywnego.*
2. *Zawieszenie wydanych pozwoleń na budowę i na eksploatację urządzeń 4G i 5G stosujących częstotliwości fal elektromagnetycznych o zakresach penetrujących (Promieniowanie przenikliwe) do czasu przedstawienia przez wszystkich operatorów sieci komórkowych w Polsce wyników Prac Naukowych o braku szkodliwości tych fal na organizmy żywe.*
3. *Ustalenia stref ochronnych dla anten nadawczo-odbiorczych 1G, 2G, 3G, 4G i 5G a zwłaszcza w obrębie Szkół, Przedszkoli, Szpitali, Kościołów i Osiedli mieszkaniowych.*

Niniejszym wyjaśnia się i wskazuje, jak poniżej.

Ad.1

Wskazuje się na wstępie, iż ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, zwanych w dalszej części w skrócie PEM, i obserwacja zmian w tym zakresie, dokonywana i prowadzona jest na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w ramach państwowego monitoringu środowiska (art.123 ustawy). Państwowy monitoring środowiska prowadzony jest przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, za pomocą jednostek terenowych wyodrębnionych przy inspektoratach wojewódzkich.

Natomiast, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, przepisami ustawy o *Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (art.1, 12 ustawy), powołany jest do cyt. „*realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami m.in. higieny radiacyjnej, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości*”, a krótko mówiąc: do ochrony zdrowia ludzkiego, poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny radiacyjnej w miejscu przebywania człowieka.

Żądane przez Fundację pomiary poziomów PEM wokół masztów telefonii komórkowej (cyt. „*w sposób ciągły wraz z rejestracją pomiarów*”) są pomiarami z zakresu monitoringu środowiska, dla których właściwym organem jest Główny (w terenie: Wojewódzki) Inspektor Ochrony Środowiska.

Prezydent Miasta, Burmistrz, czy też Wójt, w uogólnieniu żaden organ Gminy, nie ma przełożenia na działania ww. organów (ochrony środowiska, ochrony zdrowia przed radiacją), bowiem nie dysponuje podstawą prawną, która pozwalałaby na „wymuszenie” na ww. organach prowadzenie takich pomiarów.

Ad.2

Ustawa *Prawo budowlane* normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach.

Do podstawowych obowiązków organów administracji architektoniczno-budowlanej (art.81 ustawy) należy m.in.:

1. nadzór i kontrola nad przestrzeganiem przepisów prawa budowlanego, a w szczególności:
 - a) zgodności zagospodarowania terenu z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony środowiska,
 - b) warunków bezpieczeństwa ludzi i mienia w rozwiązaniach przyjętych w projektach budowlanych,
 - c) zgodności rozwiązań architektoniczno-budowlanych z przepisami techniczno-budowlanymi oraz zasadami wiedzy technicznej,
 - d) właściwego wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie,
2. wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach określonych ustawą.

Zgodnie z przepisem ustawy *Prawo budowlane* (art.35 ustawy), przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza zgodność projektu ze wskazanymi tam przepisami oraz jego kompletność, w tym posiadanie wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń i sprawdzeń. Powyższe oznacza, że wydanie decyzji zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na budowę jest następstwem nie tylko złożenia wymaganych przez prawo dokumentów, ale też stwierdzenia przez organ, na ich podstawie, że zachodzą wynikające z prawa materialnego przesłanki do uwzględnienia wniosku o wydanie pozwolenia na budowę.

Ponieważ postępowanie w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę jest ściśle określone przepisami ustawy *Prawo budowlane*, decyzja o pozwoleniu na budowę ma charakter związany, a nie uznaniowy. W razie spełnienia wskazanych w niej przesłanek, organ ma obowiązek wydać decyzję o pozwoleniu na budowę. Natomiast, w razie spełnienia innych, konkretnych wymagań określonych w ustawie *Prawo budowlane*, organ administracji architektoniczno-budowlanej nie może odmówić wydania decyzji o pozwoleniu na budowę.

Decyzja o pozwoleniu na budowę stanowi o prawach nabytych przez wnioskodawcę, tym samym organ administracji architektoniczno-budowlanej, ani żaden inny organ Gminy (Prezydent Miasta, Burmistrz, czy też Wójt) nie dysponuje prawem do cyt. „zawieszenia wydanych pozwoleń na budowę i na eksploatację urządzeń ...”.

Istotny w tej materii jest przepis art.35a ustawy *Prawo budowlane*, który przewiduje możliwość uzależnienia przez sąd wstrzymania wykonania decyzji od złożenia przez skarżącego kaucji na zabezpieczenie ewentualnych roszczeń inwestora z powodu wstrzymania jej wykonania, głównie z tyt. szkód, jakie mogą powstać w związku z tym faktem. Nadto, kluczowe jest to, iż tylko skarżący może wnioskować o wstrzymanie wykonania zaskarżonego aktu. Instytucja ta stanowi więc środek, który ma na celu przede wszystkim wyeliminowanie skarg składanych wyłącznie z zamiarem opóźnienia realizacji zamierzenia inwestycyjnego, gdyż postanowienie wstrzymujące wykonanie decyzji o pozwoleniu na budowę może stanowić dużą dolegliwość przede wszystkim dla inwestora, mogącą spowodować większą szkodę niż szkoda, jaka może wynikać z kontynuowania robót budowlanych prowadzonych na podstawie zaskarżonej decyzji.

Ad.3

Żądanie Fundacji dot. cyt. „ustalenia stref ochronnych dla anten nadawczo-odbiorczych ... w obrębie Szkół, Przedszkoli, Szpitali, Kościołów ...” identyfikowane jest jedynie jako ustalenie tzw. obszaru ograniczonego użytkowania, co na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska* (art.135 ustawy) może mieć miejsce, jednakże w ściśle określonych okolicznościach.

Jak wskazuje ww. przepis ustawy, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (prowadzonej w ramach postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu, to dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej, obiektów sieci gazowej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radioiokacyjnej tworzy się obszar ograniczonego użytkowania.

Jednakże, zwraca się uwagę na fakt, iż w odniesieniu do stacji bazowych telefonii komórkowej problem niedotrzymywania standardów jakości środowiska, tu: w miejscach dostępnych dla ludności, nie występuje. Stacje bazowe telefonii komórkowej, jako instalacje emitujące PEM, konfigurowane są w sposób niepowodujący niedotrzymywania dopuszczalnych poziomów PEM w miejscach dostępnych dla ludności.

Nadto podkreśla się, że w dniu 20 maja 2022r. opublikowany został akt prawny, tj. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* [Dz.U. 2022r. poz.1071]. Przywołany akt prawny - w odniesieniu do instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych emitujących pola elektromagnetyczne - w sposób zasadniczy zmienił rozporządzenie podstawowe, bowiem zgodnie z jego mocą, ww. instalacje nie są już ujęte w rozporządzeniu, tj. nie są już kwalifikowane do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i jako takie - nie wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Nie występują zatem okoliczności, w których prowadzona jest ocena oddziaływania na środowisko dla tych instalacji i w których mogłaby być przedłożona analiza porealizacyjna, wynikiem czego brak jest możliwości ustalenia obszaru ograniczonego użytkowania.

Nie ma możliwości ustalenia „stref ochronnych” na podstawie przepisów innych niż „środowiskowe”.

Niezależnie od przedstawionego jw. stanowiska Prezydenta Miasta Opola, dotyczącego emisji PEM w zakresie wynikającym z wniesionej PETYCJI, wskazuje się, iż na przestrzeni wielu ostatnich lat Prezydent Miasta Opola nie pozostawał bierny w obliczu niepokojów społecznych, których podłożem był rozwój (być może nadmierny) i funkcjonowanie stacji bazowych telefonii komórkowej.

W 2016 r., na APEL społeczny Mieszkańców Opola i wzorem Prezydenta Miasta Krakowa, Prezydent Miasta Opola wystąpił do Ministrów (w strukturach ówczesnie obowiązujących), tj. Środowiska oraz Infrastruktury i Budownictwa, o rozważenie zmiany norm i przepisów środowiskowych oraz budowlanych, w tym przepisów związanych z procesem inwestycyjnym dot. instalacji emitujących PEM, a w szczególności:

- zmniejszenie dopuszczalnego poziomu natężenia pól elektromagnetycznych oddziałujących na obszary, na których usytuowane są żłobki, przedszkola, szkoły i inne placówki oświatowe oraz na obszary z funkcją mieszkaniową – dopuszczalne poziomu PEM nie tylko nie zostały zmniejszone, a wręcz zostały podniesione do wartości wielokrotnej;
- zmianę przepisów urbanistycznych i budowlanych, które w sposób precyzyjny miałyby wskazywać możliwości sytuowania stacji bazowych telefonii komórkowych na określonych terenach lub obiektach, bądź wskazywać na brak takich możliwości (np. na budynkach mieszkalnych, budynkach oświatowych, itd) – brak unormowań prawnych;
- zapewnienie - poprzez zmianę - przejrzystości przepisów środowiskowych, w szczególności rozporządzenia Rady Ministrów kwalifikującego przedsięwzięcia jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko – jak wskazano wyżej, zmiana rozporządzenia spowodowała, że instalacje emitujące PEM nie są już w ogóle kwalifikowane jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko i jako takie - nie wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- zmianę przepisów środowiskowych regulujących warunki monitorowania emisji pól elektromagnetycznych, której źródłem jest funkcjonująca stacja bazowa telefonii komórkowej, w tym przepisów dotyczących obowiązku i warunków dokonywania zgłoszeń instalacji emitującej PEM organowi ochrony środowiska lub też wręcz rozważenie możliwości objęcia przedmiotowych instalacji obowiązkiem uzyskania pozwolenia emisyjnego.

W 2019r., w obliczu przekazania do konsultacji publicznych projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie *dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku*, Prezydent Miasta Opola zwrócił się do Ministra Zdrowia o wstrzymanie procedury legislacyjnej tegoż projektu.

W piśmie zwrócił uwagę, iż konieczne jest przeprowadzenie rzetelnej i wnikliwej analizy oddziaływania nowych technologii na życie i zdrowie mieszkańców oraz środowiska naturalnego naszego kraju. Ponadto podkreślił, iż przed wprowadzeniem podwyższonych wartości dopuszczalnej gęstości mocy mikrofalowej dla częstotliwości 0,3-300 GHz, konieczne jest wdrożenie wszystkich pokontrolnych wniosków wynikających z raportów kontroli NIK, celem

wypracowania skutecznego systemu kontroli dotrzymywania dopuszczalnego poziomu PEM w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowych. Tym samym wyraził sprzeciw przeciwko planowanemu podwyższeniu wartości dopuszczalnej gęstości mocy mikrofalowej dla częstotliwości 0,3-300 GHz, wynoszącej obecnie 0,1 W/m² (7 V/m dla natężenia pola elektrycznego) na 10 W/m² (61 V/m dla natężenia pola elektrycznego).

Podsumowując:

Organ Gminy nie dysponuje podstawą prawną umożliwiającą podjęcie działań, które pozwoliłyby osiągnąć cele wskazane w PETYCJI.

Wszystkie organy winny działać w granicach prawa oraz właściwości przez prawo wyznaczonej.

Z poważaniem

Prezydent Miasta

Arkadiusz Wiśniewski

KLAUZULA INFORMACYJNA

Wypełniając obowiązek określony w *Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)* (dalej: RODO) informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest **Miasto Opole**, z siedzibą: ul. Rynek 1A, 45-015 Opole, adres e-mail: urząd@um.opole.pl, numer telefonu: +48 77 45 11 800.
2. Kontakt do Inspektora Ochrony Danych w **Urzędzie Miasta Opola**: iod@um.opole.pl lub listownie na adres: **Urząd Miasta Opola, ul. Rynek 1A, 45-015 Opole**.
3. Pani/Pana dane osobowe **wykorzystujemy wyłącznie w celu realizacji procesu przyjmowania i koordynowania rozpatrywania petycji**. Podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest: **art. 6 ust. 1 lit. c) RODO w związku z art. 2 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach**. W przypadku wyrażenia przez Panią/Pana zgody na upublicznienie danych osobowych na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję, podstawą prawną przetwarzania danych jest udzielona zgoda (zgodnie z **art. 6 ust. 1 lit. a RODO w związku z art. 4 ust. 3 i art. 8 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach**).
4. **Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane** jednostkom organizacyjnym Gminy Opole oraz innym organom właściwym do załatwienia petycji, a ponadto podmiotom świadczącym usługi na rzecz Miasta Opola tj. podmiotom świadczącym usługi pocztowe, kurierskie. W przypadku wyrażenia przez Panią/Pana zgody, o której mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach Pani/Pana dane zostaną udostępnione na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję (skan petycji).
5. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych ma Pani/Pan prawo do:
 - a) dostępu do swoich danych osobowych (**art. 15 RODO**);
 - b) sprostowania/poprawienia danych osobowych (**art. 16 RODO**);
 - c) ograniczenia przetwarzania danych osobowych, tj. wstrzymania operacji na danych osobowych lub usuwania danych (**art. 18 RODO**);
 - d) cofnięcia w dowolnym momencie wyrażonej zgody (o której mowa w pkt 3); wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.
6. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego.
7. Pani/Pana dane osobowe **będą przechowywane przez okres realizacji niniejszej sprawy oraz przewidziany prawem okres archiwizacji**.
8. Ma Pani/Pan **prawo wnieść skargę do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych**, jeżeli uważa Pani/Pan, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy prawa.
9. Dane osobowe podane przez Panią/Pana są **wymogiem ustawowym**. Niepodanie danych osobowych będzie **skutkowało pozostawieniem sprawy bez rozpatrzenia**. Wyrażenie zgody na upublicznienie danych osobowych jest dobrowolne i niezależne w stosunku do obowiązku podania danych w celu rozpatrzenia sprawy.
10. Dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.